

**ARTRIT BILAN KECHADIGAN PSORIAZNI DAVOLASHDA:
SKAFONING SAMARADORLIGI****M. M. Axmedova**

Samarqand davlat tibbiyot universiteti, Samarqand, O'zbekiston

Tayanch so'zlar: psoriaz, Skafo, davolash.**Ключевые слова:** псориаз, Скафо, лечение.**Key words:** psoriasis, Skafo, treatment.

Bizning tadqiqotimizning vazifasi psoriaz va psoriatik kam artriti davolashda Skafo samaradorligini baholash edi, bizning vazifalarimizni bajarish uchun biz 20 yoshdan 45 yoshgacha bo'lgan 15 bemorni tekshirdik, ular 150 mg safo preparati bilan monoklonal antikorlar bilan tizimli terapiya o'tkazdilar. barcha bemorlarga skafo preparatini teri ostiga olib borishni o'z ichiga olgan davolash rejimi standartlari berildi Sxema bo'yicha 150 mg (0 hafta., 1 hafta., 2 hafta., 3 hafta., 4 hafta., 1 oy., 2 oy., 3 oy.) natijada, 95,3% hollarda murakkab psoriatik artrit bilan psoriazni davolashda monoklonal antikorlarning yuqori samaradorligi aniqlandi, faqat 4,7% hollarda ular skafo preparati bilan monoklonal antikorlar bilan monoterapiyadan foydalanishning past samaradorligini aniqladilar. Bu protokolni o'zgartirish yoki kombinatsiyalangan terapiyani o'tkazish zarurligini ko'rsatadi.

ЛЕЧЕНИЕ ПСОРИАЗА ПРИ АРТРИТЕ: ЭФФЕКТИВНОСТЬ SKAFO**M. M. Axmedova**

Самаркандский государственный медицинский университет, Самарканд, Узбекистан

Задачей нашего исследования являлась оценка эффективности Скафо при лечении псориаза и псориатического артрита. Для выполнения поставленных задач нами было обследовано 15 пациентов в возрасте от 20 до 45 лет, поступивших на приём. Всем больным проводилась системная терапия моноклональными антителами препаратом Скафо (150 мг) по стандартной схеме: подкожное введение 150 мг препарата на 0-й, 1-й, 2-й, 3-й, 4-й неделях, а затем на 1-й, 2-й и 3-й месяцы лечения. В результате исследования выявлена высокая эффективность моноклональных антител в терапии псориаза, осложнённого псориатическим артритом: 95,3% случаев – значительное улучшение; 4,7% случаев – низкая эффективность монотерапии Скафо, что свидетельствует о необходимости коррекции протокола или перехода на комбинированную терапию.

TREATMENT OF PSORIASIS WITH ARTHRITIS: SCAFO EFFICIENCY**M. M. Akhmedova**

Samarkand state medical university, Samarkand, Uzbekistan

The aim of our study was to evaluate the effectiveness of Skafo in the treatment of psoriasis and psoriatic arthritis. For this purpose, we examined 15 patients aged 20 to 45 years who visited our clinic. All patients received systemic therapy with the monoclonal antibody drug Skafo (150 mg) according to the standard regimen: subcutaneous administration of 150 mg at weeks 0, 1, 2, 3, and 4, followed by months 1, 2, and 3 of treatment. The results demonstrated high efficacy of monoclonal antibodies in treating psoriasis complicated by psoriatic arthritis: 95.3% of cases showed significant improvement; 4.7% of cases showed low efficacy of Skafo monotherapy, indicating the need for protocol adjustment or transition to combination therapy.

Kirish: Psoriaz yallig'lanishni tartibga solishning buzilishi bilan tavsiflangan genetik kasallikdir. Vorislik mexanizmi to'liq aniqlanmagan. Psoriaz – teri va/yoki bo'g'imlarning immunitetga bog'liq yallig'lanish kasalligi bo'lib, bunda intrakranial yallig'lanish bazal o'zak keratinotsitlarining giperproliferatsiyasini rag'batlantiradi. Psoriazni davolashda metotreksat, siklosporin va o'sma nekroz omilini bloklovchi biologik preparatlar kabi immunodepressiv dori vositalarining samaradorligi psoriazning immunologik mexanizmlarni o'z ichiga olishini ko'rsatadi. Psoriazni davolash T-hujayralar, dermal dendritik hujayralar, Langergans hujayralari va neytrofillarning zararlanish o'chog'iga infiltratsiyasini kamaytirish, shuningdek TNF- α , interferon-g va IL-12/23 ga bog'liq bo'lgan genlar ekspressiyasini pasaytirish bilan bog'liq. Psoriaz patogeneza tashqi muhit omillari ham ma'lum rol o'ynaydi, jumladan dori-darmonlar, teri jarohatlari (Kebner fenomeni), infeksiyalar va stress.

Maqsad: Psoriazni davolashda Skafo samaradorligini baholash.

Materiallar va usullar: Biz Respublika ixtisoslashtirilgan dermatovenerologiya va kosmetologiya ilmiy-amaliy tibbiyot markazining Samarqand viloyati filialiga psoriaz artriti bilan asoratlangan psoriaz tashxisi bilan qabul qilingan 20 yoshdan 45 yoshgacha bo'lgan 15 nafar bemorni tekshirdik. Barcha bemorlar tadqiqot o'tkazilishi bilan tanishtirildi va ushbu turdagi davolashda ishtirok etish uchun yozma rozilik olindi.

Tadqiqotga kiritish mezonlari sifatida dermatolog tomonidan qo'yilgan vulgar psoriaz, yondosh psoriatik artrit tashxisi, 20 yoshdan 45 yoshgacha bo'lgan bemorlar, anamnezdan ushbu patologiyani davolash uchun monoklonal terapiyadan foydalanishni istisno qilish bo'lgan.

Istisno qilish mezonlari sifatida psoriatik o'zgarishlar va yondosh psoriazning yo'qligi, homiladorlik, laktatsiya, ko'rik paytida hayz ko'rish davri, ilgari immunostimulyatorlar, immuno-modulyatorlar va biologik dorilar bilan davolashdan foydalanish.

Natijalar va ularning muhokamasi: Tekshiruvimiz bemorlar monoklonal antitanachalar bilan Safo 150 mg preparati bilan tizimli terapiya oldilar, barcha bemorlarga standart davolash sxemasi o'tkazildi, shu jumladan teri ostiga Skafo 150 mg preparatini sxema bo'yicha olib borish (0 hafta, 1 hafta, 2 hafta, 3 hafta, 4 hafta, 1 oy, 2 oy, 3 oy) nolinchi hafta, preparatning birinchi inyeksiyasi, bir martalik dozasi 300 mg, keyingi infeksiya yettinchi kuni o'tkaziladi, preparatning bir martalik dozasi 300 mg ga teng, keyingi ko'rish 14 hafta, doza 300 mg, 21 kun, bir martalik doza 300 mg, 28 kun, preparatning bir martalik dozasi 300 mg, 150 mg gacha kamayadi, shuningdek, oxirgi inyeksiyadan 30 kun o'tgach teri ostiga yoki teri ichiga yuboriladi, oxirgi inyeksiyadan 30 kun o'tgach yana takrorlanadi, oxirgi inyeksiyadan 30 hafta o'tgach, preparatning tez dozasi 150 mg ni tashkil qiladi. Ushbu sxema natijasida biz tadqiqotimizda psoriatik pilakchalar va psoriatik artr.

O'tkazilgan terapiyaning sifati va ushbu terapiyaning samaradorligini aniqlash uchun biz PASI dan foydalandik, shuningdek, mezonlardan biri mayda bo'g'imlarda og'riqning mavjudligi edi.

Natijalar va ularning muhokamasi: nolinchi haftada barcha bemorlarga skafo preparatining standart dozasi yuborildi, psoriatik jarayonning tarqalishi PASI o'rtacha 10 dan 12 gacha baholandi, shuningdek, samaradorlikni baholash mezonini yangi papula tangachalarining mavjudligi yoki yo'qligi yoki eski papula o'lchamining kattalashishi, shuningdek, elementlarning regressiyasi va ularning diametri bo'yicha qisqarishi edi. Tadqiqotimizning yettinchi kunida preparat yuborilgandan so'ng papulalar diametrda o'zgarishlar kuzatilmadi, yangi papulalar paydo bo'lmadi, tangachalar ham mavjud edi, shuningdek, mayda bo'g'imlarda og'riq bor edi, bemorlarimizda PASI ning o'rtacha darajasi o'zgarishsiz qoldi.

Tadqiqotimizning o'n to'rtinchi kunida barcha o'n beshta bemorda elementlarda tangachalar kuzatilmadi. Faqat o'nta bemorda elementlarning regressiyasi kuzatildi, ikkita bemorda yangi elementlar paydo bo'lishda davom etdi, o'n beshta sinaluvchidan 7 nafarida biz kichik bo'g'imlar sohasidagi og'riqlarni kamaytirdik, bo'g'imlarning harakatchanligi yaxshilandi, sakkizta bemorda ham kichik bo'g'imlardagi og'riqlar davom etdi.

Tadqiqotimizning yigirma birinchi kunida bemorlarni baholashda barcha bemorlarda elementlar regressiyasi, PASI darajasining 5 gacha pasayishi, yangi elementlarning paydo bo'lmashligi, mavjud elementlarning regressiyasi, shuningdek, bizning elementlarimizda tangachalar kuzatilmaganligi aniqlandi.

Davolashning 28-kunida o'n beshtadan o'n uchta bemorda mayda bo'g'imlarda sub'yektiv his-tuyg'ular, shuningdek, butun tana bo'ylab papulyoz toshmalar kuzatilmadi, faqat ikkita bemorda boshning sochli qismida yakka papula elementlari kuzatildi.

Keyingi nazorat nuqtasi tadqiqotning ellik sakkizinchi kuni bo'ldi, bizning davolash sxemamiz bo'yicha preparatning bir martalik dozasi barcha bemorlarda 150 mg gacha kamaytirildi. Bu vaqtga kelib, biz bemorlar terisida hech qanday mashhur yoki likopchali elementlarni aniqlamadik, faqat 15 bemordan ikkitasida kichik bo'g'imlar sohasida og'riqlar kuzatildi.

Sakson sakkizinchi kuni 15 nafar bemordan 3 nafarida boshning sochli qismida yangi elementlar paydo bo'lishi kuzatildi, bo'g'imlarda og'riq faqat 2 nafar bemorda kuzatildi.

Oxirgi inyeksiyadan bir oy o'tgach, bizning dori vositamizning samaradorligi bo'yicha so'nggi tekshiruv o'tkazildi, buning natijasida ikkita bemorda bo'g'imlarda og'riq borligi aniqlandi, shuningdek, tanada yangi elementlarning paydo bo'lishi kuzatildi, bitta bemorda faqat terida yangi elementlarning paydo bo'lishi kuzatildi, qolgan barcha bemorlarda mayda bo'g'imlarda og'riq, shuningdek, butun tana bo'ylab papulyoz elementlar yo'q edi.

Xulosalar: asoratlangan psoriatik artrit bilan kechuvchi psoriazni davolashda monoklonal antitanachalarning yuqori samaradorligi 95,3% holatda aniqlangan bo'lib, faqatgina 4,7% holatda skafo preparati monoklonal antitanachalar bilan monoterapiyadan foydalanishning past samaradorligi aniqlangan. Bu protokolni o'zgartirish yoki kombinatsiyalangan terapiyani o'tkazish zarurligini ko'rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Тошев С.У., Абдуллаев Х.Д., Маматов Ж.М. влияние комплексной терапии с применением сулодексида на показатели артериального давления у больных псориазом //Educational Research in Universal Sciences. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 340-344.
2. Тошев С.У., Абдуллаев Х.Д., Маматов Ж.М. роль гликозаминогликанов в терапии псориаза (обзор литературы) //Educational Research in Universal Sciences. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 330-334.
3. Davlatovich A. X. et al. Papulyoz dermatozini davolash uchun pimicalimus bilan maxalliy davolashni qo‘llash. – 2023.
4. Tillaqobilov I. B., Abdullaev X. D., qizi Subxonova Z. S. Psoriazni davolashda monoklonal antijalarning samaraliligini baholanish //Educational Research in Universal Sciences. – 2024. – Т. 3. – №. 1 SPECIAL. – С. 310-313.
5. Tolibov M. M. et al. Sevoran usage in the management of papulosquamous dermatoses //research and education. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 112-119.